

Zes vragen aan... Marcel Botman (Koninklijke marechaussee)

Wat doe je?

'Ik ben sinds 2004 senior toezichthouder - dus inspecteur - en teamleider Beveiliging Burgerluchtvaart. Ik werk bij de afdeling Handhaving en Toezicht van de Koninklijke marechaussee op Schiphol. Ik ben adjudant-onderofficier. Na dertig jaar ervaring in de verschillende disciplines van de Koninklijke marechaussee heb ik gesolliciteerd bij deze afdeling. De Koninklijke marechaussee, een zelfstandig krijgsmachtdeel, is als eerstelijns toezichthouder verantwoordelijk voor het toezicht in verband met de beveiliging van de burgerluchtvaart in Nederland. Wij vallen direct onder de Nationaal Coördinator Terrorismedbestrijding en de Directie Beveiliging Burgerluchtvaart van het ministerie van Justitie.

Het toezicht vindt plaats aan de hand van diverse nationale- en internationale regelgevingen. De regelgeving is uitgebreid en complex. Denk aan het Nationaal Beveiligingsplan, de Europese verordeningen en de regels van internationale organisaties als de International Civil Aviation Organisation. Onze werkzaamheden bestaan voornamelijk uit inspecties, testen en audits. Wij inspecteren de luchthavens en luchtvaartmaatschappijen. Ook controleren wij toeleveranciers, zoals cateraars en schoonmaakbedrijven.'

Waar ben je nu mee bezig?

'Ik ben teamleider van een groep nationale inspecteurs, Naast de grote aandacht die Schiphol van ons vraagt, houden wij toezicht op de regionale luchthavens Eindhoven Airport en Maastricht Aachen Airport. Mijn team bestaat uit vier fijne collega's.'

Wat is er zo leuk aan je werk?

'De vele nationale en internationale contacten op zeer verschillende niveaus. Van hoger management tot de executieve werkvloer, van directeur tot particuliere beveiliging of cateringmedewerker. Iedere dag is uniek door de vele incidenten die een direct gevaar vormen voor de beveiliging van de burgerluchtvaart. Maar ook door de invloed van de media. Wij onderzoeken bijvoorbeeld het optreden van Alberto Stegeman. Hij tast door zijn rapportages de integriteit van de publieke opinie inzake de veiligheid in de luchtvaart aan. Onze werkomgeving is dus erg dynamisch. Veel inspectieorganen benijden ons daarom, en terecht. Zo heeft de sluiting van het Nederlands luchtruim in verband met het vulkanische as uit IJsland ons bijzonder werk opgeleverd.'

Heb je veel contact met inspecteurs van andere inspecties?

'Niet regelmatig maar ik probeer wel altijd met hen in contact te komen of samen te werken. Zo maakten wij een tijdje geleden met collega's van de Voedsel en Waren Autoriteit een ronde op Schiphol. Erg leerzaam en interessant. Veel raakvlakken hebben onze werkzaamheden echter niet. Op 16 december 2009 hebben wij samen met een aantal andere toezichthouders waaronder de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de Douane op één dag inspecties op Maastricht-Aachen Airport uitgevoerd. De toezichtlast voor de luchthaven bleef zo beperkt tot deze ene dag. Maar nogmaals: wij komen zelf wekelijks op de regionale luchthavens en elke dag op Schiphol.

Wat erg interessant is dat wij eventueel inspecteurs van andere inspectieorganen die op bezoek komen, kunnen inzetten als "pseudo-passagiers". Hiermee voeren wij een test uit op de beveiliging van de burgerluchtvaart. De collega krijgt een instapkaart en een "verboden" item als een mes, pistool, handgranaat of *improvised explosive device* om de conformiteit van de beveiliging te controleren.'

Wat merk je van de vernieuwing van toezicht?

Het aantal dagen en diensten dat wij met andere inspecties op stap gaan, neemt toe. Toevallig ben ik in oktober 2009 op de Dag van de Inspecteur geweest en heb daar veel nieuwe contacten opgedaan. Een erg interessante dag die tot diverse afspraken heeft geleid. De vernieuwing van toezicht is duidelijk merkbaar. Wij praten nu met elkaar. Ook het tijdschrift ERIK voor de inspecteur heeft veel toegevoegde waarde. Ons werk heeft niet altijd raakvlakken met dat van andere inspectiediensten, want wij stappen op een ander moment in de diverse processen. Maar afstemmen over een integrale benadering is zeker een streven.'

Heb je een tip voor andere inspecteurs?

'Voorkom een verkokerde blik en durf zaken integraal te benaderen. Blijf niet steken op managementniveau. Want ook op het laagste niveau van de werkvloer valt enorm veel winst te behalen. Als een systeem lijkt te kloppen, wordt de uitvoering belangrijk. Daar schort het wel eens aan door een gebrek aan communicatie en duidelijkheid. Tot slot: wees open en eerlijk. Dat waardeert de onder toezichtgestelde.'